

Š i f r a k a n d i d a t a :

Državni izpitni center

M 1 0 1 3 0 2 1 3

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

Višja raven
GRŠČINA
≡ Izpitna pola 3 ≡

Prevodno-esejska enota

Sreda, 26. maj 2010 / 75 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik in grško-slovenski slovar.
Kandidat dobi konceptni list in dva ocenjevalna obrazca.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začinjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca). Svojo šifro vpišite tudi na konceptni list.

Izpitna pola vsebuje besedilo v grščini, katerega del je treba prevesti v slovenščino, in nalogi, ki se nanašata na besedilo. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 180, od tega 80 za prevod in 100 za nalogi.

Rešitve, ki jih pišete z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpisujte **v izpitno polo** v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z nič (0) točkami. Osnutek prevoda, ki ga lahko napišete na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 8 strani, od tega 2 prazni.

I. PREVOD ODLOMKA

Prevedite označeni del odlomka v slovenščino.

Solonove reforme

Μετὰ δε ταῦτα συνέβη¹ στασιάσαι τούς τε γνωρίμους καὶ τὸ πλῆθος πολλὸν χρόνον. Ἦν γὰρ αὐτῶν ἡ πολιτεία τοῖς τε ἄλλοις ὀλιγαρχικὴ πᾶσα, καὶ δὴ καὶ² ἐδούλευον οἱ πένητες τοῖς πλουσίοις καὶ αὐτοὶ καὶ τὰ τέκνα καὶ αἱ γυναῖκες. Καὶ ἐκαλοῦντο πελάται καὶ ἐκτημόροι³. Κατὰ ταύτην γὰρ τὴν μίσθωσιν ἠργάζοντο τῶν πλουσίων τοὺς ἀγρούς, ἡ δε πᾶσα γῆ δι' ὀλίγων ἦν. Καὶ εἰ μὴ τὰς μισθώσεις ἀποδίδοιεν⁴, ἀγώγιμοι καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ παῖδες ἐγίνοντο.

Οἱ δανεισμοὶ πᾶσιν ἐπὶ τοῖς σώμασιν ἦσαν μέχρι Σόλωνος. Οὗτος δε πρῶτος ἐγένετο τοῦ δήμου προστάτης. Χαλεπώτατον μὲν οὖν καὶ πικρότατον ἦν τοῖς πολλοῖς τὸ δουλεύειν οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῖς ἄλλοις⁵ δυσχέρινον, οὐδενὸς γὰρ ἐτύγχανον μετέχοντες.

Κύριος δε γενόμενος τῶν πραγμάτων Σόλων τὸν τε δῆμον ἠλευθέρωσε καὶ ἐν τῷ παρόντι καὶ εἰς τὸ μέλλον, κωλύσας δανεῖζειν ἐπὶ τοῖς σώμασι. Καὶ νόμους ἔθηκε⁶ καὶ χρεῶν ἀποκοπὰς ἐποίησε, καὶ τῶν ἰδίων καὶ δημοσίων, ἃς σεισάχθειαν καλοῦσιν. Ἐν οἷς⁷ πειρῶνται τινες διαβάλλειν αὐτόν.

Συνέβη γὰρ τῷ Σόλωνι μέλλοντι ποιεῖν τὴν σεισάχθειαν προειπεῖν τισι τῶν γνωρίμων, ἔπειθ', ὡς μὲν οἱ δημοτικοὶ λέγουσι, παραστρατηγηθῆναι⁸ διὰ τῶν φίλων. Δανεισάμενοι γὰρ οὗτοι συνεπρίαντο⁹ πολλὴν χώραν. Καὶ μετ' οὐ πολὺ τῆς τῶν χρεῶν ἀποκοπῆς γενομένης ἐπλούτουν ὅθεν¹⁰ λέγουσι γενέσθαι τοὺς παλαιοπλούτους.

Ἄλλὰ πιθανώτερος ὁ τῶν δημοτικῶν λόγος. Οὐ γὰρ εἰκὸς¹¹ αὐτὸν ἐν οὗτω μικροῖς καὶ ἀναξίοις καταρρυπαίνειν ἑαυτὸν. Ὅτι δε ταύτην ἔσχε τὴν ἐξουσίαν, τὰ τε πράγματα μαρτυρεῖ, καὶ ἐν τοῖς ποιήμασιν αὐτὸς πολλαχοῦ μέμνηται¹², καὶ οἱ ἄλλοι συνομολογοῦσι πάντες.

Aristotel, *Atenska ustava* 2.1–3, 6.1–4

¹ *se je zgodilo, da*

² *καὶ δὴ καὶ še celo*

³ *ἐκτημόρος, ου, ὁ plačnik šestine pridelka*

⁴ *ἀποδίδοιεν (3. os. mn. opt. prez. A glagola ἀποδίδωμι) oddajali so, plačevali so*

⁵ *καὶ ἐπὶ τοῖς ἄλλοις med drugim*

⁶ *ἔθηκε je postavil*

⁷ *zaradi tega*

⁸ *παραστρατηγηθῆναι da je bil prevaran*

⁹ *so pokupili*

¹⁰ *spričo tega*

¹¹ *Οὐ γὰρ εἰκὸς ne spodobi se namreč, da*

¹² *se omenja*

II. VPRAŠANJA IN ESEJ

1. naloga

Odgovorite na naslednja vprašanja.

1.1 Kakšen je bil položaj nižjih slojev pred Solonom?

1.2 Katere Solonove ukrepe omenja v odlomku Aristotel?

1.3 Če sodimo po zadnjem odstavku, s čigavim mnenjem se Aristotel strinja?

1.4 S katero literarno zvrstjo se je ukvarjal Solon?

Prazna stran

Prazna stran